

WSPÓŁPRACA Z URZĘDEM PATENTOWYM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytecka

W październiku 2014 r. zawarta została nowa umowa pomiędzy Uniwersytetem Zielonogórskim a Skarbem Państwa - Urzędem Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie. Jest ona kontynuacją wcześniejszej umowy uczelni z 2005 r. o współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Informacji Patentowej działającym przy Bibliotece Uniwersytetu Zielonogórskiego. Z dniem podpisania umowy ośrodek jest członkiem europejskiej sieci Ośrodków Informacji Patentowej PATLIB (Patent Library), utworzonej z krajowych urzędów patentowych państw członkowskich EPO

(European Patent Organization) oraz współpracujących z nimi regionalnych ośrodków

informacji patentowej. Sieć ta liczy już 320 ośrodków działających w całej Europie a ich celem jest upowszechnianie wiedzy na temat własności intelektualnej, promowanie świadomości informacji patentowej oraz świadczenie usług związanych z efektywnym korzystaniem z systemu ochrony własności przemysłowej.

Współpracę z Urzędem Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej podejmuje zarówno działający przy Bibliotece Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej oraz Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii UZ.

URZĄD PATENTOWY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

SYSTEM ZARZĄDZANIA BEZPIECZEŃSTWEM INFORMACJI W REGIONALNYM OŚRODKU INFORMACJI NORMALIZACYJNEJ I PATENTOWEJ

Aleksandra Motąła

Biblioteka Uniwersytecka

Współpraca Uniwersytetu Zielonogórskiego z Polskim Komitetem Normalizacyjnym trwa od 2004 r. W początkowym okresie jej efektem było powołanie Punktu Informacji Normalizacyjnej funkcjonującego w strukturze Biblioteki Uniwersyteckiej. Do jego zadań należało gromadzenie, opracowanie i udostępnianie dokumentów normalizacyjnych, zwłaszcza - norm oraz pośrednictwo w sprzedaży tych produktów lubuskim przedsiębiorcom. W 2010 r. Polski Komitet Normalizacyjny wystąpił do Uniwersytetu Zielonogórskiego z ofertą rozszerzonego modelu współpracy, a zawarte wówczas nowe porozumienie zagwarantowało uczelni dostęp do kilkudziesięciu tysięcy aktualnych Polskich Norm, czyli norm krajowych, przyjętych w drodze konsensusu, zatwierdzonych przez krajową jednostkę normalizacyjną oraz norm europejskich i międzynarodowych.

Warunki nowej umowy zobowiązały uczelnię do promocji i rozpowszechniania wiedzy normalizacyjnej oraz do wdrożenia i utrzymania w Regionalnym Ośrodku Informacji Normalizacyjnej i Patentowej Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji zgodnego z wymogami normy PN-ISO/IEC 27001. System ten określa wymagania, zasady inicjowania, wdrażania, utrzymania i poprawy zarządzania bezpieczeństwem informacji normalizacyjnej oraz zawiera najlepsze praktyki celów stosowania zabezpieczeń w wielu obszarach zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Przygotowanie kompletnej dokumentacji dotyczącej polityki bezpieczeństwa informacji, oceny ryzyka, deklaracji stosowania zabezpieczeń, procedur nadzoru nad zapisami

i dokumentami oraz wdrożenie zabezpieczeń informatycznych zaowocowało pozytywną oceną komisji audytującej Polskiego Komitetu Normalizacyjnego i przyznaniem Świadectwa Stosowania Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji.

Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej działający w Bibliotece Uniwersyteckiej stał się jedyną w regionie profesjonalną placówką gromadzącą i udostępniającą kompletny zbiór Polskich Norm oraz udzielającą specjalistycznej informacji normalizacyjnej. W 2012 r. Uniwersytet Zielonogórski został oficjalnie powołany na członka Komitetu Technicznego PKN.

Każdego roku w ośrodku przeprowadzany jest audyt wewnętrzny oraz Audyt Drugiej Strony mający na celu weryfikację zgodności procedur SZBI wg PN-ISO/IEC 27001 w obszarze poprawności dokumentacji oraz informatycznego

zabezpieczenia zbiorów. Ostatni audyt Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w Regionalnym Ośrodku Informacji Normalizacyjnej i Patentowej, który miał miejsce w październiku b.r., potwierdził realizację wszystkich procesów

w warunkach wysokiego poziomu bezpieczeństwa informacji i przedłużył aktualność Świadectwa Stosowania SZBI na kolejny rok.

ŚWIAT WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Aleksandra Motąła

Biblioteka Uniwersytecka

W dzisiejszych czasach nieustannie mamy do czynienia z własnością intelektualną. Każdy z nas codziennie styka się z dobrami wytworzonymi za pomocą ludzkiego umysłu: czytamy książki, słuchamy muzyki, korzystamy z oprogramowania, kupujemy meble czy ubrania.

Dobra własności intelektualnej jako wynik ludzkiej kreatywności i innowacyjności stanowią dla firmy niezwykle istotną wartość, również finansową i mogą decydować o przewadze konkurencyjnej na rynku. Naturalna jest więc chęć ochrony tak wypracowanego kapitału intelektualnego. Pozostawione bez ochrony pomysły czy wynalazki mogą zostać wykorzystane przez konkurentów jako źródło dochodów i poprawienie własnej konkurencyjności.

Własność intelektualna oznacza wszystko to, co powstało w wyniku rozmaitej aktywności człowieka, zwłaszcza na niwie literackiej, artystycznej, naukowej czy przemysłowej. W Polsce do praw własności intelektualnej zalicza się regulacje prawa autorskiego, patentów i znaków towarowych. W niektórych krajach do praw własności intelektualnej zalicza się również tajemnice handlowe.

Rys historyczny

Idea ochrony własności intelektualnej zaistniała już w starożytności. Ok. 500 lat p.n.e. w Grecji twórcy otrzymywali tzw. „roczne patenty” na pomysły mające na celu polepszenie standardów życia. W czasach nowożytnych patenty zaczęto kojarzyć z wynalazkami o naturze technicznej. Pierwszy znany nowożytny patent został przyznany w 1421 r. włoskiemu architektowi Filippo Brunelleschiemu na skonstruowany przez niego dźwąg budowlany. W 1449 r.

król angielski Henryk VI przyznał pierwszy 20-letni patent na metodę wytwarzania kolorowego szkła. Od tego momentu, zarówno w Anglii jak i we Włoszech, rozwijała się

idea ochrony własności intelektualnej i zapewnienia zysków wynalazcom.

W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej system ochrony patentowej został ustanowiony w 1790 r. uchwałą parlamentu, natomiast w Europie pierwszy nowoczesny system patentowy powstał rok później we Francji. Przez kolejne 100 lat każde z państw tworzyło własne przepisy ochrony własności intelektualnej.

Przełomem stał się wiek XIX,

w którym znacznie wzrosło znaczenie handlu międzynarodowego, a co za tym idzie zaistniała potrzeba ochrony patentowej sięgającej poza granice konkretnych krajów. W 1883 r. została podpisana ważna dla nowoczesnego systemu patentowego Konwencja Paryska o ochronie własności przemysłowej. Do dnia dzisiejszego przystąpiły o niej 173 państwa z całego świata (w tym Polska w 1919 r.).

Obecnie ochrona własności intelektualnej w naszym kraju jest uregulowana w ramach czterech aktów prawnych. Są to następujące ustawy:

- w zakresie prawa własności artystycznej, naukowej i literackiej - **Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych** oraz **Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych**;
- w zakresie prawa własności przemysłowej - **Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej** oraz **Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji**.

Dodatkowo Polska ratyfikowała liczne akty prawa międzynarodowego, regulujące kwestie niezdefiniowane wprost w polskim prawie.

ZBIORY REGIONALNEGO OŚRODKA INFORMACJI NORMALIZACYJNEJ I PATENTOWEJ BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ
(FOT. MAŁGORZATA KUNCEWICZ)